

A BBE javaslatai a biogáz trágyára vonatkozó szabályozás korszerűsítésére

Somosné Nagy Adrienn
Biocon'26 konferencia

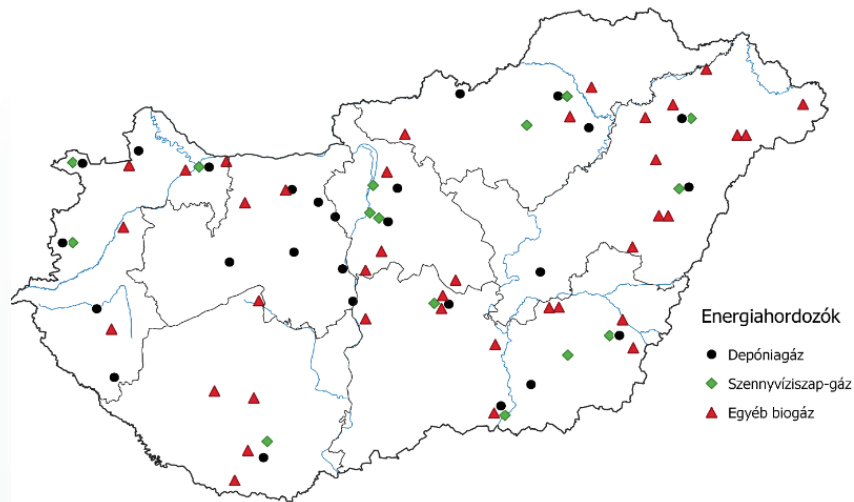


Nemzeti Biometán-Biogáz
Zöldenergia Iparági Egyesület



Hazai biogáz ágazat számokban

- Magyarországon jelenleg 84 biogázüzem működik, amelyek 2024-ben összesen 1 226 GWh energiát termeltek. A biogáz előállítás 46%-ban a mezőgazdaságban és élelmiszeriparban keletkező hulladékokból és melléktermékekből történik, 19% szennyvíziszap feldolgozásából, 31% depóniákból származik. A legtöbb esetben a biogázt a helyszínen kapcsolt villamos- és hőenergia termelés formájában hasznosítják.
- A biometán (földgáz minőségre tisztított biogáz) termelés két helyen, éves szinten mintegy 260 GWh mennyiségben valósul meg. A hazai biometán teljes egészében exportpiacokra kerül (a földgáz szállító rendszer igénybe vételével), mivel nincs működő hazai biometán támogatási rendszer.



Biogáztrágya

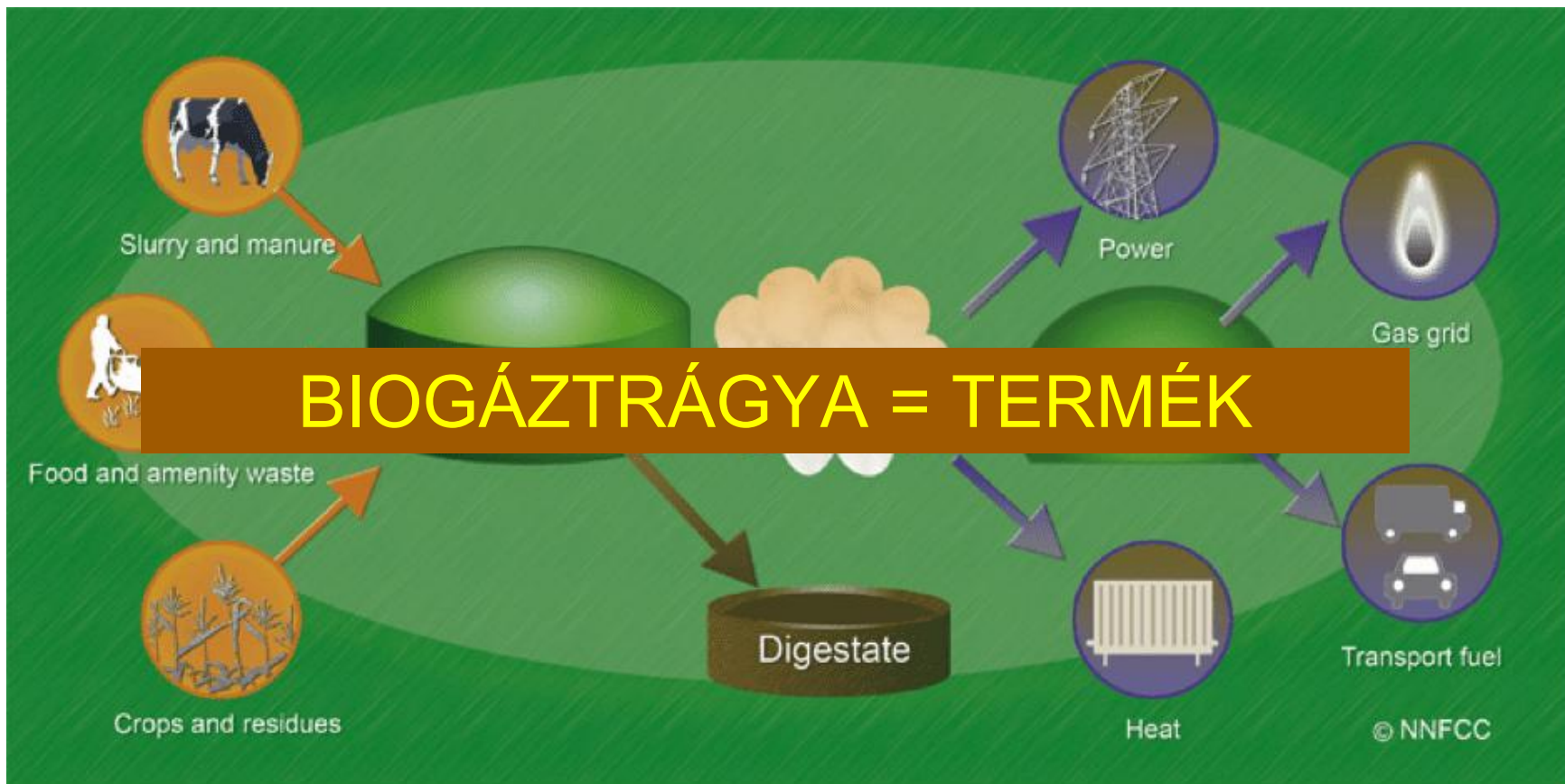
- Enyhén lúgos kémhatású anyag
- Komplex tápanyag makro- és mikroelemeket, nyomelemeket, szerves vegyületeket tartalmaz.
- A műtrágyákkal ellentétben a biogáztrágya előnyösebb, mivel szerves anyagokkal dúsítja a talajt, nem csak tápanyagot visz bele, hanem a talaj szerkezetét is javítja.
- Csökkenti a kellemetlen szagokat és elpusztítja a gyommagvakat.
- A viszkozitás csökken, ennek következtében a biogáztrágya a hígtrágyánál könnyebben kijuttatható, és jobban beszívárog a talajba.
- A biogáztrágya több nagyságrenddel kevesebb kórokozót tartalmaz, így higiénikusabb, mint a hígtrágyák.



Biogáztrágya mennyisége

Üzem méret	300 kW	500 kW	1 MW	1,5 MW
Képződő <u>fementlé</u> mennyisége (m ³)	14.000	23.000	44.000	70.000
N mennyisége (kg)	42.000	69.000	132.000	210.000
Szükséges földterület (ha)	250	405	776	1235
Távolság az üzemtől	7-8 km	10 km	14 km	18 km

3kg/m³ N esetén





Miért olyan nehéz
a biogáztrágyát a
termőföldön
tápanyagutánpótlási céllal
felhasználni?

2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről

Talajvédelmi hatósági eljáráshoz kötött tevékenységek

49. § * (1) A talajvédelmi hatóság engedélye szükséges:

a) szennyvíz, szennyvíziszap, valamint kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásához,

b) nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználásához,

c) mezőgazdasági termelés során keletkező nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználásához, kivéve a mezőgazdasági táblán keletkező növényi maradványokat,

d) szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználásához.

(2) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint a talajvédelmi hatóságnak történő bejelentéssel történhet:

a) a talajjavítás,

b) a mezőgazdasági célú tereprendezés,

c) a 36. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott talajvédelmi műszaki beavatkozás, létesítmény megvalósítása, amennyiben az nem tartozik más hatóság hatáskörébe,

d) a hígtrágya termőföldön történő felhasználása, ide nem értve az állattartás során keletkező egyéb szerves trágya felhasználását,

e) talajjavító mederanyag termőföldön történő felhasználása.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt tevékenységek esetén, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az engedély legfeljebb öt évre adható meg, melynek letelte után a talajvédelmi terv készítésének szabályairól szóló rendelet szerinti ellenőrző vizsgálatok alapján a tevékenység ismételten engedélyezhető ötévi időtartamra.

559/2023. Korm. Rendelet a biológiailag lebomló hulladék képződésének megelőzésére vonatkozó tevékenységekről, a biológiailag lebomló hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól és a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályai

- *Erjesztési maradék*: a biogáz-előállítás során képződő, szilárd vagy folyékony halmazállapotú hulladék
- *komposzt*: az 1. melléklet szerinti hulladék, továbbá háztartásokban képződő zöldhulladékból és a konyhai zöldhulladékokból, segédanyagok felhasználásával, házi és közösségi vagy telepi komposztálás során előállított, magas szervesanyag-tartalmú, növényi tápanyagban gazdag – külön jogszabályban meghatározott – humuszszerű anyag, amelynek megszűnt a hulladékstátusza;

Az állati melléktermékek és belőlük készült termékekre vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 1069/2009/EK rendelet

Szerves trágyák, talajjavító szerek: a növényi tápanyagellátás, valamint a talajok fizikai és kémiai tulajdonságainak és biológiai aktivitásának fenntartása és javítása – akár külön-külön, akár együttesen – felhasznált állati eredetű anyagok; a trágyát, a nem mineralizált madárürüléket, az emésztőtraktus-tartalmat, a komposztot és a lebomlási maradékot is beleértve.



Szerves trágyák és talajjavító szerek

32. cikk

Forgalomba hozatal és felhasználás

(1) Szerves trágyák és talajjavító szerek forgalomba hozhatók és felhasználhatók, amennyiben:

- a) a 2. vagy 3. kategóriába tartozó anyagokból származnak;
- b) a 15. cikk értelmében megállapított követelményekkel és az e cikk (3) bekezdése szerint meghatározott intézkedésekkel összhangban nyomással történő sterilizálás feltételeinek vagy más, a köz- és állat-egészségügyi kockázatok megelőzését biztosító feltételeknek megfelelően állították elő;
- c) adott esetben engedélyezett vagy nyilvántartásba vett létesítményekből vagy üzemekből származnak; és
- d) a 2. kategóriába tartozó anyagból nyert hús- és csontliszt és a szerves trágyaként és talajjavító szerként vagy szerves trágyában és talajjavító szerben történő felhasználásra szánt feldolgozott állati fehérjék esetében azokat olyan összetevővel keverték össze, amely kizárja, hogy a keveréket ezt követően takarmányozási célokra használják fel, valamint jelöléssel látják el, ha azt a (3) bekezdés értelmében elfogadott intézkedések megkövetelik.

Forgalomba hozhatók továbbá a biogázszá vagy komposztá alakítás lebomlási maradékai, és szerves trágyaként vagy talajjavító szerként felhasználhatók.

A tagállamok elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan nemzeti szabályokat, amelyek kiegészítő feltételeket állapítanak meg a szerves trágyák és talajjavító szerek használata terén, vagy korlátozzák azt, amennyiben e szabályokat köz- és állat-egészségügyi védelmi szempontok indokolják.

A biogáztrágya kettős értelmezése

Hulladék

90/2008. (VII.18.) FVM rendelet a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól

- Érvényessége 5 év, új engedélyhez talajminták – laborvizsgálat – hosszadalmas és költséges
- Megadott helyrajzi szám szerinti termőterületre vihető ki – rugalmatlan
- Kihelyezési tevékenység kizárólag a hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető

Termék

36/2006. (V. 18.) FVM rendelet a terménővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról

- Szerves trágya kategóriában kap forgalomba-hozatali engedélyt.
- Kijuttatási dózis 10 t/ha maximum (170 kg N/ha helyett)
- Kötelező az injektálás
- Engedély visszavonható, ha kritikus iszapok kerülnek feldolgozásra a biogáz üzemben.

559/2023 korm. rendelet

21. Nyilatkozom arról, hogy az erjesztési maradék a biológiailag lebomló hulladék képződésének megelőzésére vonatkozó tevékenységekről, a biológiailag lebomló hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól és a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályairól szóló 559/2023. (XII. 14.) Korm. rendeletben, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 9. § (1) bekezdésében meghatározott, a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételeknek megfelel:

22. Dátum és aláírás:

9. A hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó szabályok

13. § (1) Mezőgazdasági célú felhasználás esetében a biológiailag lebomló hulladék hulladékstátusza akkor szűnik meg, ha az abból előállított komposzt és erjesztési maradék

- a) a termélnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló miniszteri rendeletben és
- b) az uniós termélnövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 2019/1009 EK rendeletben meghatározott követelményeket is teljesíti.

(2) Nem mezőgazdasági célú felhasználás esetében a biológiailag lebomló hulladék hulladékstátusza akkor szűnik meg, ha az abból előállított komposzt és erjesztési maradék a [2. melléklet](#) szerinti követelményeket teljesíti.

Fogalommódosítási javaslat

559/2023. (XII. 14.) Korm. rendelet „a biológiailag lebomló hulladék képződésének megelőzésére vonatkozó tevékenységekről, a biológiailag lebomló hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól és a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályairól:

2. § E rendelet alkalmazásában

7. erjesztési maradék: állati melléktermék, termelt növényi részek, valamint az 1. melléklet szerinti hulladék anaerob fermentációja során keletkező szervestrágya kategóriába tartozó magas szervesanyag tartalmú, növényi tápanyagban gazdag szilárd vagy folyékony anyag, aminek megszűnt a hulladékstátusza;

A következő jogszabályok harmonizálása van szükség

- 36/2006. (V.18.) FVM rendelet „A termésnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról”
- 59/2008 (IV:29.) FVM rendelet a „vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről”
- 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet „a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól”
- a Termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény

Mit kér a biogáz szakma:

„Nem korszerűsítésre, hanem kialakításra van szükség”

- Önálló, kategória a biogáztrágyának a jogi keretrendszerben
- Területenként egységes minősítési és engedélyezési eljárás
- A biogáztrágya paraméterek meghatározásánál és a határértékek megszabásánál az agronómiai és biogáz üzemi idények legyenek elsődlegesek



Köszönöm a figyelmet!